

Nærings- og fiskeridepartementet

e-post: postmottak@nfd.dep.no

Deres ref.
20/9341-1

Vår ref.

Dato
25.01.2021

HØRING – NY GRUPPEINDELING I KYSTFLÅTEN

Vi viser til Nærings- og fiskeridepartementets høringsbrev av 25.11.2020 om ny gruppeinndeling i kystflåten.

Bakgrunn

Stortingsmelding nr. 32 (2018-2019) "Et kvotesystem for økt verdiskaping" og politisk behandling av denne konkluderer med at overgang til faktisk lengde vil forenkle dagens system.

I utgangspunktet er forenklinger av regelverk positivt, men Innovasjon Norge ser i dette tilfellet en risiko for at denne forenklingen kan medføre en rekke nye problemer. For oss kan det se ut som konsekvensene av overgangen gir nye problemer og risiki som Innovasjon Norge mener er for lite utredet.

Forhold som bør vurderes

- Kortsiktige og langsiktige endringer i kvotegrupper som direkte eller indirekte berøres bør utredes nærmere.
- Gruppen 11-15 meter står i fare for å bli rammet både ved at et større antall fartøy og kvoter endres med dette tiltaket. Samlet sett blir det sannsynligvis langt flere båter i gruppen, mens et stort kvotegrunnlag kan bli flyttet ut. Struktureringsgraden kan bli svekket spesielt for denne gruppen, og dermed kan den langsiktige lønnsomheten bli lite tilfredsstillende.
- Vi registrerer at det ikke er bestemt hvordan strukturfaktorer som utløper skal fordeles, og heller ikke vil bli det i denne omgang. Dette vil ha betydning for tilgjengelige kvoter i de ulike gruppene. Både for pelagiske arter og for hvitfisk vil innføring av faktisk lengde sannsynligvis flytte store volum mellom de gruppene fangsten opprinnelig hørte hjemme i. For oss som långiver er det utfordrende (jo nærmere vi kommer tilbakefallet) at ikke tilbakefall er bestemt. Dette er også en utfordring/bekymring hos banker vi er i kontakt med.
- Fartøy med faktisk lengde 11-15 meter med dagens hjemmelslengdekvote under 11 meter vil få lavere faktorer og mindre fangstgrunnlag enn fartøy med faktisk lengde 11-15 meter med hjemmelslengde 11-15 meter. De førstnevnte vil bli attraktive for strukturering. Dermed blir det behov for færre fiskere, siden fartøy tas ut av fiske.
- Dersom det skulle bli gjennomført flytting av nærmere 25% av rettighetene fra gruppen under 11 meter til gruppen 11-15 meter, vil en allerede vanskelig rekrutterings-situasjon bli enda vanskeligere. Det er gjerne i gruppen under 11 meter eller i åpen gruppe det er en reell mulighet for å etablere seg for ungdom, men færre rettigheter tilgjengelig vil gjøre det vanskeligere.

- Dersom antall aktive fartøy i de minste gruppene går ned, vil foredlingslegg miste tilgang på fangst som de får fra mindre fartøy, som gjerne fisker på ikke kvotebelagte arter. Færre aktive fartøy i næringen fører også til mindre verdiskaping innenfor leverandørledd, mekanisk industri og handel generelt i kystsamfunnene.
- Med færre kvoter i lukket gruppe under 11 meter vil dette sannsynligvis føre til økte priser på gjenstående kvoter samt øke presset på åpen gruppe med flere etableringer der. Dette vil igjen føre til at avsatt kvote til åpen gruppe må fordeles på flere fartøy, som da gir redusert omsetning og lønnsomhet for alle aktørene i gruppen.
- En del kystfartøy har kvoter både for pelagisk fisk og hvitfisk. Det er ganske vanlig at hjemmelslengdene for kvoter på hvitfisk og pelagisk på samme fartøy er ulike. Hvordan dette skal håndteres er vi usikre på. Imidlertid bør man få fortsette med samfiske med fartøy inntil 15 meters lengde i pelagisk fiskeri.

Samfiske innen torskefiskeriene

Dersom samfiskeordningen "med seg selv" faller bort, vil rederienes lønnsomhet bli dårlig i gruppen under 11 meter, og det vil bli vanskelig å fornye disse fartøyene.